

Besluit en Regeling Inburgering

Inbreng van Cedris, 29 september 2020

Inleiding – duale trajecten

Cedris onderschrijft van harte de uitgangspunten van het nieuwe inburgeringsstelsel. Het streven om inburgeringsplichtigen snel en volwaardig te laten meedoen in de maatschappij draagt bij aan een inclusieve arbeidsmarkt.

Gemeenten krijgen meer regie bij het inrichten van de nieuwe werkwijze, waarmee voor betrokkenen een einde komt aan het versnipperde aanbod van dienstverleners, aanspreekpunten en leningen. Bovendien opent dit de weg naar een gecoördineerder en integraler aanbod van ondersteuning en voorzieningen.

Cedris is dan ook blij met de keuze om de combinatie van taalverwerving, werken en participeren als basis van het stelsel te benoemen. Van zogenoemde duale trajecten is bewezen dat zij bijdragen aan een effectieve integratie. Statushouders leren de taal en kunnen die meteen toepassen in de (werk)praktijk. Zie bijvoorbeeld ons [onderzoek](#) uit 2018 en het [interimrapport](#) rond de pilots 'Duale trajecten en kwetsbare groepen'.

In veel gemeenten en regio's zijn de leden van Cedris, sociale werkbedrijven, al jaren als uitvoerder betrokken bij deze duale trajecten. Genoemd onderzoek en diverse verkenningen van de SER bevatten tal van voorbeelden waarin sociale werkbedrijven en leerwerkbedrijven aan nieuwkomers een combinatie van taalverwerving en arbeidsintegratie aanbieden. Voor onze leden vormt dit, als (inter)gemeentelijke partner, een vanzelfsprekend onderdeel van hun dienstenaanbod. Daar liggen duidelijk kansen voor gemeenten om van hun nieuwe opgave een succes te maken.

Het perspectief van praktijkleren

Uitgangspunt is dat gemeenten grotendeels vrij zijn in de vormgeving van hun aanbod. Zij kunnen aansluiten bij instrumenten en trajectvormen die voor andere – soms moeilijk te integreren – groepen hun waarde hebben bewezen. In de (toelichting op) de concept-regelgeving missen wij een verwijzing naar een bijzondere variant binnen het duale aanbod die voor deze groep een grote kans van slagen geeft, namelijk het zogenaamde Praktijkleren. In samenwerking met het mbo zetten steeds meer (gemeentelijke) werkbedrijven deze route in. Op die manier krijgen deelnemers de mogelijkheid tijdens het werk en eventueel gecombineerd met lessen, een praktijkverklaring, mbo-certificaat of mbo-diploma te halen. Praktijkleren blijkt zeer geschikt voor kwetsbare werkenden en werkzoekenden. Ook voor jonge statushouders zonder diploma's cq. startkwalificatie is dit een kansrijke route om tijdens het werk te worden opgeleid. Als deelnemer aan bijvoorbeeld de Entree-onderwijsroute op het mbo kunnen jonge nieuwkomers laten zien dat zij de afgesproken werkprocessen beheersen en dan een praktijkverklaring van het mbo ontvangen. De praktijkverklaring is daarmee het sluitstuk van een volwaardige opleidingsroute, die wordt herkend door bedrijven en brancheorganisaties en de werkgever duidelijk maakt wat een werknemer in huis heeft.

Wij adviseren om deze route als suggestie in de toelichting bij het besluit op te nemen.

Sluitende regionale infrastructuur

Medio vorig jaar constateerde de SER dat het in het op handen zijnde inburgeringsstelsel ontbrak aan voldoende aandacht voor de aansluiting met werkgevers. Zonder banen en zonder ondersteuning van werkgevers komen statushouders niet duurzaam aan het werk.

In haar [verkenning](#) 'Integratie door werk' (mei 2019) adviseert de SER dat de 35 arbeidsmarkt-regio's een samenhangend pakket van voorzieningen bieden om statushouders en werkgevers te ondersteunen. Onder meer gaat dit om

- voldoende aanbod voor de ontwikkeling van werknemersvaardigheden, zodat nieuwkomers met gerichte interventies startklaar voor de arbeidsmarkt gemaakt kunnen worden;
- voldoende aanwezigheid van instrumenten gericht op het ondersteunen en ontzorgen van werkgevers, zoals job coaching, loonkostensubsidies en werkervaringsplaatsen.

In dit advies zien wij een parallel met de aanbevelingen in de [SER-verkenning](#) 'Sociale infrastructuur kwetsbare groepen binnen de Participatiewet' (juni 2016). Een samenhangend geheel van instrumenten, voorzieningen en faciliteiten op het niveau van de (arbeidsmarkt)regio vergroot de kans op maatwerk voor alle werkzoekenden onder de Participatiewet, en daarmee ook voor statushouders.

Het valt ons op dat de toelichting op lagere regelgeving (met uitzondering van een passage over verantwoording) geen rekening houdt met situaties waarin inburgeringstaken boven-lokaal, via intergemeentelijke samenwerking worden uitgevoerd. Niet alleen wordt daarmee niet helder wat de minister met genoemde – voor de samenhang en het kunnen bieden van maatwerk cruciale – SER-aanbevelingen heeft gedaan. Ook blijft onduidelijk wat een bovenlokale aanpak betekent voor de uitvoering van de voor inburgering vereiste taken en arrangementen.

Wij adviseren om hieraan bij de invulling van de lagere regelgeving aandacht te besteden.